

Sarajevo, 18.02.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.02.2019.- 15.02.2019.

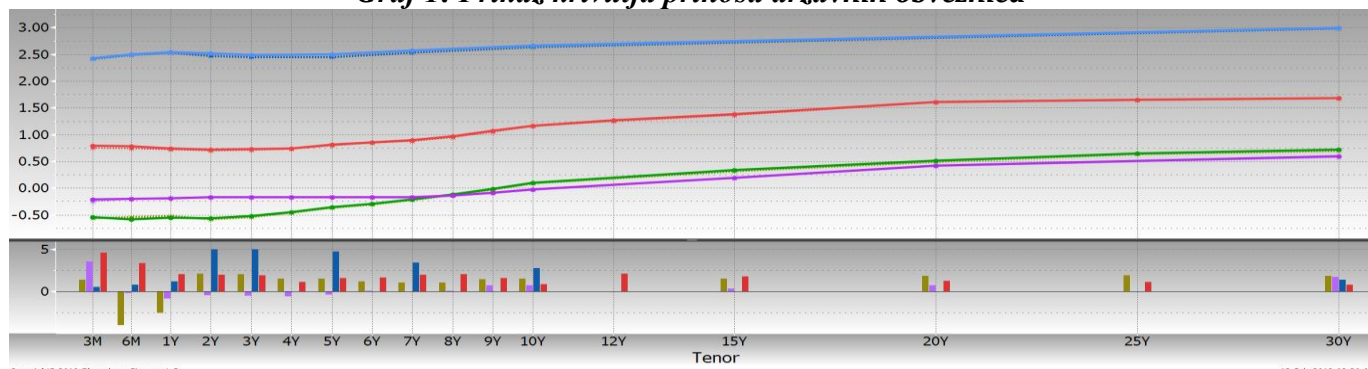
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	8.2.19	-	15.2.19		8.2.19	-	15.2.19		8.2.19	-	15.2.19		8.2.19	-	15.2.19	
2 godine	-0,58	-	-0,56	↗	2,47	-	2,51	↗	0,71	-	0,74	↗	-0,16	-	-0,17	↘
5 godina	-0,37	-	-0,35	↗	2,44	-	2,49	↗	0,80	-	0,81	↗	-0,16	-	-0,17	↘
10 godina	0,09	-	0,10	↗	2,63	-	2,66	↗	1,15	-	1,16	↗	-0,03	-	-0,02	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	8.2.19	-	15.2.19	
3 mjeseca	-0,523	-	-0,521	↗
6 mjeseci	-0,546	-	-0,586	↘
1 godina	-0,485	-	-0,518	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.02.2019. godine (pune linije) i 08.02.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su početkom proteklog tjedna bilježili korekciju naviše, ali u usporedbi s prethodnim tjednom nisu zabilježili bitnije promjene. Istodobno, zabilježen je pad prinosa italijanskih obveznica nakon što je u prethodnom tjednu zabilježen njihov priličan rast. Na pad prinosa ovih obveznica su, između ostalog, pozitivno djelovali i rezultati regionalnih izbora u Italiji, koji su pokazali da je popularnost stranke zamjenika premijera Salvinija, koja se smatra manje populističkom, znatno veća u usporedbi s drugom koalicijskom partijom (Five Star Movement) te time utjecali na špekulacije o mogućnosti novih izbora i formiranja nove koalicije koja bi bila više „prijateljski nastrojena ka tržištu“. Smanjenje prinosa italijanskih obveznica je nastavljeno i narednih dana, zahvaljujući povećanom optimizmu vezano za trgovinske pregovore. Promatrano na tjednoj razini, prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 16 baznih bodova (desetogodišnje obveznice) i 27 baznih bodova (petogodišnje obveznice). Koncem proteklog tjedna član IV ECB Coeure je izjavio da ECB raspravlja o mogućnosti uvođenja novog programa dugoročnog financiranja banaka (TLTRO), za koji mora biti siguran da će imati pravu svrhu, a što predstavlja do sada najsnažniju poruku da kreatori monetarne politike rade na mogućnosti novih stimulansa. Izjave članova UV ECB u promatranom razdoblju su bile nešto više optimistične u smislu očekivanja rasta inflacije u srednjem roku i potrebi za strpljenjem, kao i upozorenjima da ne treba uzimati u obzir pojedinačne ekonomske podatke kada se donose odluke

monetarne politike, jer je trenutni ambijent veoma neizvjestan. Ipak, predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je ukazao na to da eurozona još uvijek nije otporna na krize, tako da ECB i dalje rizikuje potrebu da funkcionira kao jedinica za odgovor na krizu, što je rizik po njenu neovisnost.

Objavljeni ekonomski pokazatelji za eurozonu, kao što je veći pad industrijske proizvodnje od očekivanog u eurozoni, odnosno stagnacija rasta GDP-a u najvećem europskom gospodarstvu, Njemačkoj, su još jednom potvrdili da je koncem protekle godine došlo do usporenja gospodarskoga rasta ove regije, što negativno djeluje na očekivanja za tekuću godinu. Središnja banka Francuske je propćila da bi rast GDP-a zemlje u prvom tromjesečju mogao iznositi 0,4%, što je blago iznad 0,3%, koliko je iznosio tromjesečni rast u posljednjem tromjesečju 2018. godine. Parlament Španjolske je polovicom proteklog tjedna odbio prijedlog proračuna za 2019. godinu, koji je predložila vladajuća socijalistička partija, a što je utjecalo na to da premijer Španjolske Sanchez ubrzo nakon toga pozove na održavanje prijevremenih izbora te najavi 28. travnja kao datum održavanja istih.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	PROSINAC	-3,3%	-4,2%	-3,0%
2.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	PROSINAC	15,7	15,6	15,8
3.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	3,66	3,85
4.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	2.316,7	2.345,4
5.	GDP – EZ (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,2%	0,2%	0,2%
6.	GDP – Njemačka (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,1%	0,0%	-0,2%
7.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,5%	0,5%	0,1%
8.	GDP – Portugal (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,3%	0,4%	0,3%
9.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno)	IV tromjesečje	-	0,3%	0,2%
10.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (tromj)	IV tromjesečje	9,1%	8,8%	9,1%
11.	Stopa inflacije – Nizozemska	SIJEČANJ	-	2,0%	1,8%
12.	Stopa inflacije – Španjolska	SIJEČANJ	1,0%	1,0%	1,2%

SAD

Iako su tijekom proteklog tjedna prinosi američkih obveznica bilježili volatilno kretanje pod utjecajem različitih političkih i ekonomskih događaja, promatrano na tjednoj razini, promjene prinosa bile su male. Informacije koje su obilježile protekli tjedan bile su objavljivanje podataka o značajnom smanjenju inflatornih pritisaka u SAD, odnosno objavljivanje podatka o usporenju rasta indeksa potrošačkih i proizvođačkih cijena. Ove informacije doprinose očekivanjima sudionika na financijskim tržištima da će FOMC pauzirati povećanje referentne kamatne stope na neodređeno razdoblje. Pored navedenog, pozornost sudionika na financijskim tržištima bila je usmjerena i na pregovore američke administracije sa kineskim kolegama, što je donijelo određeni optimizam. Američki zakonodavci su tijekom proteklog tjedna uspjeli da postignu dogovor o financiranju izgradnje sigurnosnih prepreka na granici SAD i Meksika, čime je postignut dogovor i o proračunu SAD te je izbjegnuto ponovno zatvaranje dijela američke administracije. Međutim, predsjednik SAD Trump je potpisao suglasnost na njihov dogovor kako bi omogućio dalje normalno funkcioniranje federalne administracije, ali je pored toga proglasio i izvanredno stanje u SAD (eng. National Emergency), kako bi omogućio izdvajanje sredstava za financiranje izgradnje zida na pomenutoj granici.

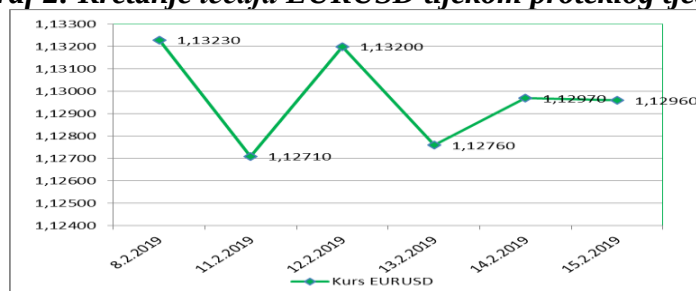
Prema rezultatima Reutersove ankete postoji šansa od 25% za recesiju u SAD u narednih godinu dana, što je scenario koji bi trebalo da spriječi Fed pomoću povećanja kamatnih stopa narednog mjeseca. Anketirani ekonomisti očekuju samo jedno povećanje kamatnih stopa ove godine, najvjerojatnije već u narednom tromjesečju, umjesto prethodno prognozirana dva.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Mjesečno stanje proračuna (milijardi USD)	PROSINAC	-11,0	-13,5	-23,2
2.	Indeks maloprodaje (M/M)	PROSINAC	0,1%	-1,2%	0,1%
3.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	SIJEČANJ	1,5%	1,6%	1,9%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	SIJEČANJ	2,1%	2,0%	2,5%
5.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	SIJEČANJ	-1,6%	-1,7%	-0,5%
6.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	SIJEČANJ	-	1,1%	1,1%
7.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	SIJEČANJ	0,1%	-0,6%	0,1%
8.	Iskorištenost kapaciteta	SIJEČANJ	78,7%	78,2%	78,8%
9.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M)	SIJEČANJ	0,0%	-0,9%	0,9%
10.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	VELJAČA	7,0	8,8	3,9
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	VELJAČA 9	225.000	239.000	235.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,13230 na razinu od 1,12960.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Preliminarni podaci za četvrto tromjesečje prošle godine su pokazali da je ekonomija Velike Britanije zabilježila najsporiji rast u posljednjih šest godina, kako zbog zabrinutosti oko Brexita, koji je ograničio investicije kompanija tako i zbog globalnog usporenja koje se odrazilo na trgovinu. Tijekom 2018. godine stopa rasta je smanjena na najnižu razinu od 2012. godine te je iznosila 1,4% (u 2017. godini iznosila je 1,8%).

Guverner BoE Carney je izjavio da će se globalni ekonomski rast vjerojatno stabilizirati na novoj, sporijoj razini, s obzirom na to da Kina, trgovinski rat i rastući protekcionizam prijete „delikatnom ekvilibrijumu“, pojašnjajući da su rastući dug u Kini i nove barijere u globalnoj trgovini značajan i rastući rizik za izgled ekonomskog rasta, dok protekcionizam već ima učinak, uzimajući u obzir sadašnje opće usporenje. Član MPC BoE Vlieghe je izjavio da BoE vjerojatno može povećati kamatne stope samo jednom tijekom ove godine u uvjetima slabljenja ekonomije Velike Britanije, kao i globalne ekonomije, pa je čak dodao da bi i jedno povećanje moglo biti previše. Vlieghe je izjavio da je prije godinu dana mislio da je jedno do dva povećanja po tromjesečju tijekom godine najvjerojatniji, središnji scenario, te dodao da je došlo do značajne neizvjesnosti njegovih očekivanja za kamatne stope, kao i da znakovi usporenja ekonomije u 2019. godini znače „da mnogo toga treba da se kreće na pravi način“ da bi se ova očekivanja pokazala ispravnim. U slučaju realizacije scenarija Brexita bez sporazuma, Vlieghe je izjavio da očekuje da će BoE zadržati referentnu kamatnu stopu na sadašnjoj razini duže vrijeme ili će je smanjiti kako bi pomogla ekonomiji.

Donji dom Parlamenta je tijekom prethodnog tjedna glasovao sa 303 u odnosu na 258 glasova protiv prijedloga kojim se odobrava pristup premijerke May u rješavanju zastoja Brexita kroz nastavak pregovara sa EU, čime je sugerirano da postoji mala šansa odbrane od pokušaja da Parlament preuzme kontrolu nad ovim procesom 27. veljače.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P	IV tromjesečje	0,3%	0,2%	0,6%
2.	Osobna potrošnja (Q/Q) P	IV tromjesečje	0,3%	0,4%	0,5%
3.	Potrošnja vlade (Q/Q) P	I V tromjesečje	0,5%	1,4%	-0,3%
4.	Izvoz (Q/Q) P	IV tromjesečje	1,0%	0,9%	1,1%
5.	Uvoz (Q/Q) P	IV tromjesečje	1,0%	1,3%	0,8%
6.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	IV tromjesečje	-1,0%	-1,4%	-1,1%
7.	Industrijska proizvodnja (G/G)	PROSINAC	-0,5%	-0,9%	-1,3%
8.	Prerađivački sektor (G/G)	PROSINAC	-1,1%	-2,1%	-1,2%
9.	Građevinski sektor (G/G)	PROSINAC	1,5%	-2,4%	1,8%
10.	Inflacija (G/G)	SIJEČANJ	1,9%	1,8%	2,1%
11.	Maloprodaja (G/G)	SIJEČANJ	3,4%	4,2%	3,1%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87405 na razinu od 0,87621, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2944 na razinu od 1,2889.

JAPAN

Preliminarni podaci za četvrto tromjesečje prošle godine, objavljeni prošlog tjedna, su pokazali da je gospodarstvo Japana u ovom razdoblju zabilježilo ekspanziju od 0,3% na tromjesečnoj razini, što je bolji podatak od prethodno zabilježene kontrakcije od 0,7%. Promatrano na godišnjoj razini, japansko gospodarstvo je zabilježilo očekivanu ekspanziju od 1,4%, dok je prethodno zabilježen pad od 2,6%. Ministar ekonomije Japana Motegi je izjavio da japansko gospodarstvo prati trend postupnog oporavka, koji je najvećim dijelom rezultat rasta privatne potrošnje. Također, Motegi je naglasio da se i dalje moraju pratiti neizvjesnosti vezano za globalne ekonomske izgleda, uključujući i kinesku ekonomiju, kao i fluktuacije u financijskim sektorima drugih tržišta.

Istodobno, potpredsjednik Agencije za dodjelu kreditnog rejtinga Moody's De Guzman je izjavio da je listopad dobro vrijeme da Vlada Japana poveća porez na promet, jer su rizici koje predstavljaju globalne trgovinske tenzije vjerojatno privremeni. Također, De Guzman je istakao da su izgledi rasta japanskog gospodarstva i dalje stabilni, dijelom zato što su podržani fleksibilnom monetarnom politikom te financijskim sektorom zemlje koji je dovoljno snažan da izdrži sadašnje okruženje niskih kamatnih stopa. BoJ je proteklog tjedna, prvi put od srpnja, smanjila iznos za kupovinu obveznica, kako bi se zaustavio pad prinosa potaknut rastućim rizicima na globalnoj razini.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

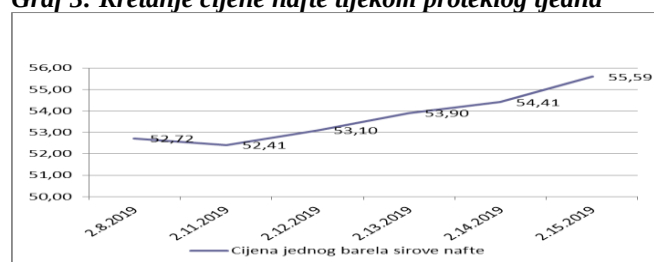
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) P	IV tromjesečje	0,4%	0,3%	-0,7%
2.	GDP (G/G) P	IV tromjesečje	1,4%	1,4%	-2,6%
3.	Privatna potrošnja (Q/Q) P	IV tromjesečje	0,7%	0,6%	-0,2%
4.	Poslovna potrošnja (Q/Q) P	IV tromjesečje	1,8%	2,4%	-2,7%
5.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SIJEČANJ	2,4%	2,4%	2,4%
6.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SIJEČANJ	2,1%	2,1%	2,1%
7.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	PROSINAC	-0,1%	-0,3%	-0,4%
8.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	SIJEČANJ	-	-18,8%	-18,3%
9.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	SIJEČANJ	1,0%	0,6%	1,5%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	PROSINAC	-	-1,9%	1,5%
11.	Indeks iskorištenosti kapaciteta (M/M)	PROSINAC	-	-1,9%	1,0%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 124,26 na razinu od 124,78. JPY je deprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 109,73 na razinu od 110,47.

NAFTA I ZLATO

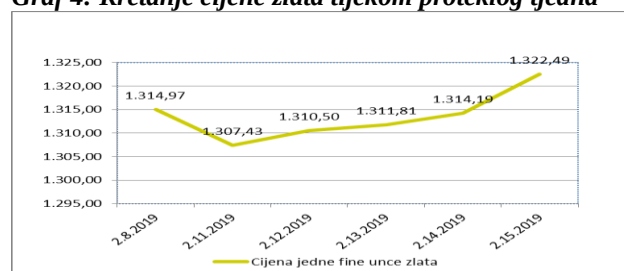
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 52,72 USD (46,56 EUR). Cijena nafte je tijekom proteklog tjedna bilježila rast koji je bio potaknut priopćenjem da će Saudijska Arabija i Rusija bržim tempom od očekivanog smanjiti obujam proizvodnje ovog energenta u okviru sporazuma zemalja članica OPEC-a i Rusije. Pored toga, doprinos rastu cijene nafte dala je i činjenica da se dvije članice naftnog kartela, Venecuela i Iran, suočavaju sa sankcijama na izvoz nafte, koje su im uvele SAD. Ove informacije, kao i pozitivna očekivanja da će SAD i Kina postići dogovor o rješavanju svog trgovinskog spora su tijekom jučerašnjeg trgovanja utjecali na povećanje tražnje za ovim energentom. Tijekom proteklog tjedna objavljena je informacija da su američke zalihe nafte povećane za 3,6 milijuna barela na tjednoj razini. Trend rasta cijene jednog barela sirove nafte je nastavljen do kraja tjedna te se ovim energentom trgovalo po cijeni koja se nalazi na najvećoj razini od studenoga prošle godine. Samo u ovoj godini cijena nafte je povećana za 23%. Na zatvaranju tržišta u petak, cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,59 USD (49,21 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.314,97 USD (1.161,33 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak je zabilježeno smanjenje cijene jedne fine unce zlata pod utjecajem povećane tražnje za aktivom denominiranom u USD, a što je bio rezultat optimizma da se SAD neće ponovo suočiti sa djelomičnim zatvaranjem državne administracije, nakon što su američki zakonodavci postigli okvirni dogovor o financiranju sigurnosne infrastrukture na granici između SAD i Meksika. Međutim, objavljivanje razočaravajućih informacija za SAD i eurozonu, ali i druga razvijena gospodarstva, tijekom proteklog tjedna je potaklo rast tražnje za sigurnošću monetarnog zlata. SAD se suočavaju sa znatnim smanjenjem inflatornih pritisaka, što je značajno smanjilo očekivanja rasta kamatnih stopa u ovom gospodarstvu, a što je u skladu sa nedavnim izjavama Fedovih zvaničnika. Središnja banka Kine je objavila da je vrijednost zlata u deviznim rezervama koncem prošlog mjeseca povećan na 79,32 milijarde USD sa 76,33 milijarde USD, koliko je zabilježeno u prosincu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.322,49 USD (1.170,76 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.